

AFRIKA HASTALIĞI

- SIĐIRLARIN NODÜLER EKZANTEMİ
- LUMPY SKIN DISEASE (LSD)

GÜNDEM

- Tanım
- Epidemiyoloji
(Hastalığın Yayılımı)
- Mücadele
- Soru-Cevap

Afrika Hastalığı Nedir?

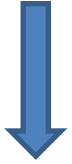
- Sivrisinek, kene ve sokucu sineklerle bulaşan deri üzerinde, iç organlarda yumrulu şişlikler görülen bazen ölümlü sonuçlanan bir hastalıktır. "Yumrulu Deri Hastalığı" olarak da bilinir. *(BURDUR BÖLGEMİZDE bu hastalıktan dolayı ÖLÜM GÖRÜLMEMİŞTİR.)
- Koyun ve keçilerdeki çiçek hastalığına benzer. Fakat koyun ve keçilerden sığırlara bulaşma olmaz.

- Özellikle yağmurun yağdığı İlbahar ve Sonbahar mevsimlerinde, *uzayan yaz ve geç gelen kış aylarında sinek aktivitesinin yoğun olduğu dönemlerde*, su yollarının olduğu bölgelerde yaygın olarak görülmektedir.

sineklerde artış

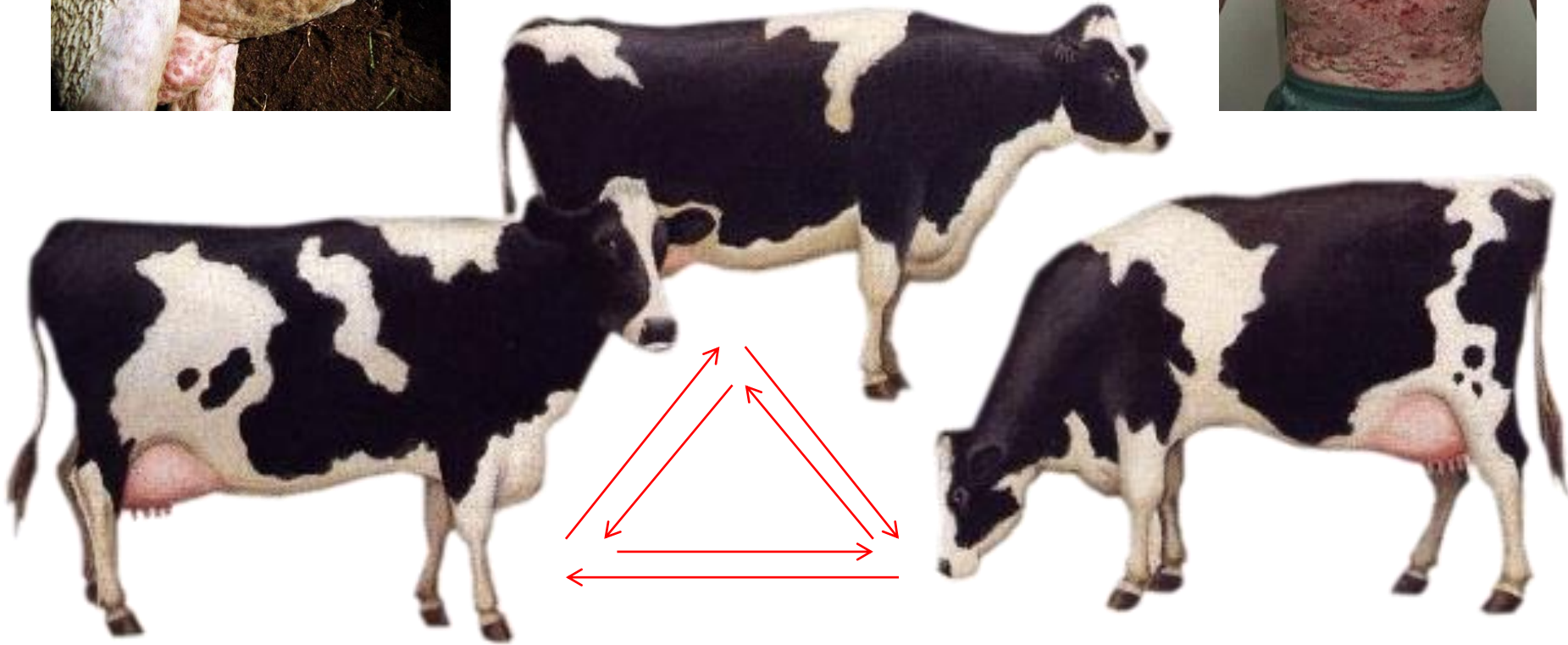

! **SALGINLAR** !

- Hastalığın **asıl yayılımı sineklerin kan emmesiyle** (bir hayvandan diğer bir hayvana kan ile), bunun yanında gözyaşı, ağız ve burundan gelen akıntılar, süt veya boğa semeni; bulaşık su ve yemler ile de temasla bulaşma riski vardır.

- Koyun, keçi ve insanda hastalık yakınlık göstermektedir fakat **bulaşma sadece sığırlar arasında** gerçekleşir.

Hastalığın Dünyadaki Durumu

- Zambiya(1929)
1960' lar da SALGIN
1990' lar Afrika' da tekrar SALGIN
- Mısır(1988)
- İsrail(1989)
- Libya, Tunus, Cezayir, Fas ARİ
*(Bildirimlere bağlı bilgilerdir, ismi geçmeyen ülkelerde de hastalık şekillenmiş olabilir. Örn:SURİYE)

MIDDLE EAST

Yemen(1995)

Mısır(2006)

(Ülkeye enfekte hayvan girişi ile tekrar SALGIN)

İsrail(2012)

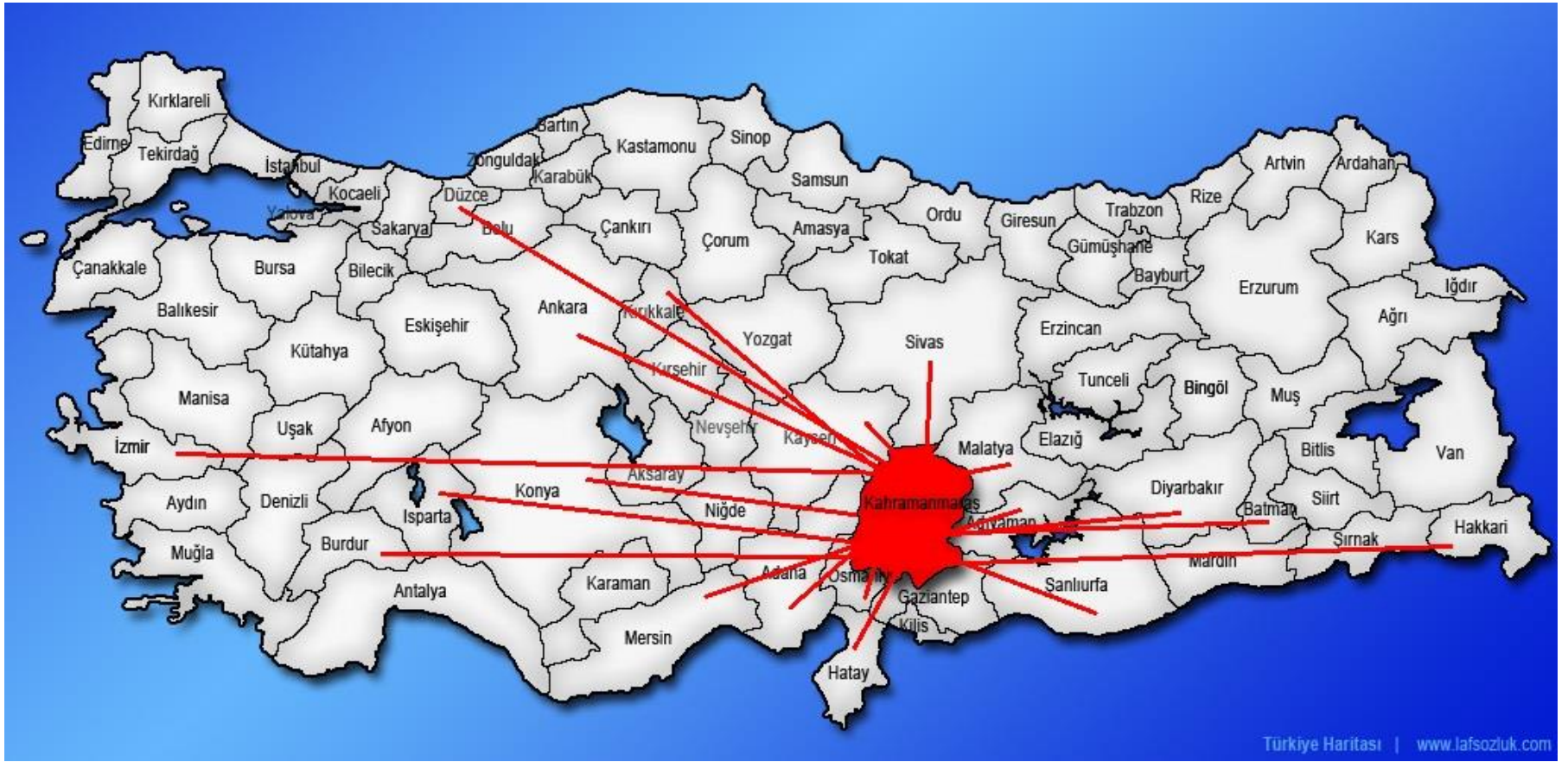
Irak(2013)

Türkiye(2013)

★ Hastalığın Türkiye'deki Durumu ★

- Hastalık günümüzde Afrika kıtasını geçerek orta doğuya yayılım göstermiştir.
- İlk olarak Eylül **2013 yılında** Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesinde resmi olarak bildirilmiştir.

- Daha sonra ise Batman , Hakkari, Malatya, Osmaniye ve diğer bu bölgedeki diğer illere de yayılım olmuştur.
- Hayvan hareketleri dikkate alındığında, Burdur da risk altındadır. *(Bucak ve Büğdüz çevre köylerinde bu hastalık tespit edilmiştir.)

Risk Altındaki Hayvanlar ?

- *Bütün yaş grubundaki sığırlar* etkilenir.
 - Aşılana ve hastalığı atlatmış hayvanlarda hastalanma riski düşüktür.
 - 6 ay altındaki buzağılar, aşılanmış veya hastalığı atlatmış annelerinden aldıkları kolostrumla (ağız sütü) hastalığa karşı korunur.
- ❖ (Ahıra yeni gelmiş bir hayvanın hastalığı atlatıp atlatmadığı aşılı olup olmadığı kan testiyle belirlenebilir.)

İHBARİ MECBURİ BİR HASTALIKTIR

-5996 sayılı kanuna göre MADDE 4.(6) Bir yerde bulaşıcı hayvan hastalığı ya da sebebi belli olmayan hayvan ölümlerinden haberdar olan ilgililer, durumu Bakanlığa ihbar etmekle yükümlüdür.

-Karantina

(son hayvan itlafından sonraki 28 gün)

Tazminat Ödemesi

Hayvan Hastalıklarında
Tazminat Yönetmeliği
Resmi Gazete'de Yayınlandı

- Hastalıkta oluşabilecek kayıplar nedeniyle **2014 yılı tazminatlı hastalıklar listesine ilave edilmiştir.**
- Laboratuvar muayenesi ile hastalık tespit edildikten sonra öldürülen veya kestirilen sığırlar için hayvan sahiplerine takdir edilecek kıymetlerinin tamamı tazminat olarak ödenir.

Deride Oluşan Şikayetler;

- Öncelikle baş, boyun ve bacaklar olmak üzere tüm vücutta yaygın yumrulu şişlikler

Göz, burun ve ağızdan akıntı; öksürük görülebilir.

Gebe/Laktasyondaki Hayvanlarda Şikayetler;

- Yıllık süt verimi kaybı
- Yavru atma

Diğer Şikayetler;

- Yüksek ateş, iştahsızlık, zayıflık, bacaklarda şişlik, yürüme zorluğu

Görülen şikayetlere göre başka hastalıklarla da karışabilir;

- Beslenmeye bağlı alerjiler
- Sinek ısırığı alerjisi
- Sığır Çiçeği
- Deri tüberkülozu
(Deri veremi)
- Hypoderma bovis larvaları
(sırt kurdu)

Bu hastalıklar Afrika hastalığı değildir. Hayvanınızda herhangi bir şikayetle karşılaştığınızda veteriner hekiminize başvurarak hastalık tespit edilmelidir.

Ekonomik Önemi

Damızlık değeri yüksek hayvanlarda verim kayıpları (et,süt,yavru):

- Zayıflama
- Atık
- Zedelenmiş karkas
- Hasar görmüş deri
- Mastitis ve süt veriminde düşme

Afrika hastalığına yakalanmış hayvanın eti tüketilir mi?

- Hayvanın etini ve sütünü tükettiğimizde bize bir sıkıntı olmaz. Fakat bir başka hayvana kan ve sütüyle bulaştırma riskini artırmış oluruz. Hayvanların bu nedenle imha edilmesi gerekir.

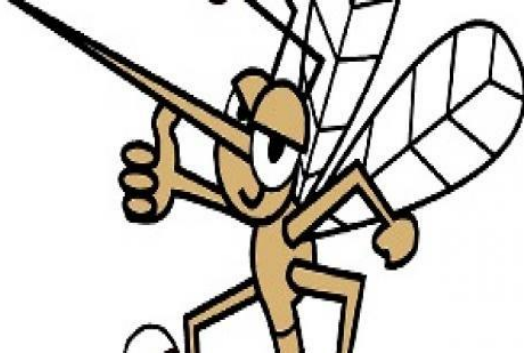
Eti tüketilmesi yasak..

Hastalığın Kontrolü ve Tedavisi

- ❑ Henüz hastalığa karşı özel bir tedavi bulunmamaktadır..
- ❑ Hastalığın kontrol altına alınması daha çok önem taşır;
- (Bölgesel mücadele uygulaması)
- Karantinaya alınmalı
- Nakiller engellenmeli
- Hasta hayvan sürü dışına alınmalı
- Kesilen hayvanlar imha edilmeli
- Ahırlar temizlenmeli ve dezenfekte edilmeli

Hastalıktan korunma için iki yöntem vardır;

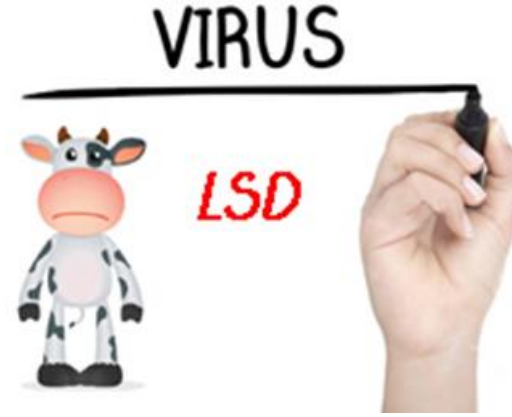

! sineklerle mücadele

! aşılama

- Virus
- Bakteri
- Mantar

Hastalığın etkeni virus adı verilen çok küçük bir organizmadır. Hastalığa karşı antibiyotik gibi uygulanabilir özel bir tedavi olmadığı için çözümde **aşılama** (Sağlıklı hayvanlarda) önemlidir. Hayvan 2-3 kez aşılsa da herhangi bir şey olmaz, yeterli bağışıklığa ulaşması gereklidir.

- Türkiye'deki hayvanlar 1 kez aşılmalı
- Enfeksiyon görülen yerlerde en az 3 yıl aşılama
 - 3 ay üstü buzağılar ve tüm sığırlar
 - 8. aya kadar olan gebe inekler
- ❖ Tarım İl ve İlçe Müdürlüğü bu konuda gerekli zamanda uygulama yapmaktadır.

- Hastalığa özel aşı olmadığı için Koyun/Keçi Çiçek Aşı'sı 3 Koyun dozunda yapılmaktadır.
- Aşılanan ineklerde genellikle 10. günde bazı ineklerde **aşı yerinde ödem ve küçük lezyonlar**, 15. günde ise tüm deride hafif LSD lezyonları ve ayaklarda **şişkinlik** geliştiğinin gözlemlendiği fakat bir süre sonra **iyileştiği** görülmüştür. Yine bazı sürülerde **süt veriminde** herhangi bir düşüş olmazken bazı sürülerde bir hafta süren % 4'e kadar düşüş gözlenmiştir. *(Burdur ilimizde aşı sonrası bu şikayetler görülmemiştir.)

Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Genelgesi kapsamında bu yılki LSD aşılması;

01.04.2015 ile 31.05.2015 tarihleri arasında yapılmıştır.
(özellikle sıcak ve rutubetli aylara girmeden koruma sağlamak amaçlı)

Sineklerle Mücadele

1-Mekanik:

- Ahırın temizliğine kesinlikle dikkat edilmeli.
- Örümcek ağları, hayvan dışkıları sineklerin en çok konakladığı yerler olduğu için temizlenmelidir.
- Ahır havalandırılmalı, havalandırılan pencere ya da kapılarda sineklikler olmalıdır.

2-İlaçlama: (Özellikle **larva** döneminde yapılmalı)

- İlaçlamalar öncelikli olarak sulak alanlarda yapılmalı.
- Yılda 2 kez ilaçlama mücadele için yeterlidir.
- İlaçlama yapılması için ilgili yerlere başvurulması gerekir; Belediyelerde Veteriner Hizmetleri, Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri Veteriner Sağlık İşleri'ne başvurulmalıdır.

DEĞERLENDİRME

- Burdur ilimizde 8-9 köyde bu hastalığa rastlanmıştır.
- Hastalık ilerlemeden gerekli müdahaleler yapılarak karantinaya alınmıştır.
- Ölüm, süt veriminde azalma, atık görülmemiştir.
- Bu hastalığın ilimizde görülmesine karşılık; önlemlerin alınması büyük ölçüde hayvan sahibine bağlıdır.
- Hayvan sahibinin yapacağı temel iki şey nedir?
 - ✓ Önümüzdeki yıl Mayıs ayında LSD (Afrika hastalığı, Nodüler ekzantem, Yumrulu deri hastalığı) aşısını yaptırmak,
 - ✓ Özellikle sineklerin daha oluşmadan önceki larva döneminde bu konuda profesyonel kişilere ilaçlama yaptırmak.

DERLEYEN

Vet.Hek.Gözde BARBAROS